

## Stríðið í Kuwait

Hóttan Kassems forsetisráðherra í Irak um innliman av fústadóminum Kuwait í ríki sitt, hevur elvt miklan ampa hjá londunum í fjareystri innanfyri Arabisku ligaina og somuleiðis fyr vestan. Kuwait er vordíð sjálvstøðugt ríki men hevur stórt handilssamband um heimn og serliga við Bretar og Amerikumenn. Oljuríkdomið er av teim størstu, so tað hevur alstóran týdning fyr tann, ið kann hava gott vinarlag við hetta fústadómi ella kann ráða yvir tí. Abdulla sjekur av Kuwait hevur stóran vinning av teim oljurættindum, ið hann hevur latið ymsk útlendsk feløg fáa, so hann hevur ongan áhuga fyr at verða innlimaður í Irak við Kassem sum leiðara, tí hann er harður og vill hava vald eins og Nasser í sínum lagi: teir eru báðir menn, ið vilja samla Arabarlandini í eina heild — undir seg. Nógv herlið eru nú flutt til Kuwait fyr at vera tilreiðar, um Irak ger álop. Bretland hevur flutt hóp av herfólki til Kuwait, og Nasser hevur uttan orð ella eið latið teir sigt gjøgnum Suezkanalina

Trygdarráðið skal nú taka avgerð í málinum, og Bretland hevur sett uppskot um, at Abdulla sjálvur skal gera av, um bretska herliðini skulu fara úr landinum, og nær tey skulu fara. Eisini er tað væntandi, at undirtøkan fyr hesum uppskoti verður so stór, at tað verður samtykt, av tí at tað ikki nemur við spurningin um innliman av Kuwait í Irak.

Spenninurin í arabarlandunum hevur ikki verið litil aftaná heimsbardagan, og umskiftini hava verið stór í hesum londum, ið leingi hava ligið undir einaræðisharrum, og fólkið hevur havt so at siga ongar møguleikar at fáa tann kunneleika og lærdóm sum her á okkara leiðum. Illa nógdir eru Arabar sum kunnugt við israelsku tjóðina, sum teir báðir harrarnir Nasser og Kassem dugliga royna at leggja snarur fyr. Í hesum hatrí móti Israel eru teir samdir, og í hesum spurningi fáa teir viðhald frá Arabiumonnum, men sjálvir sita teir so illa um sátt, at útlið fyr samvinnu teirra millum er ikki stórt.

## Brøvið til Sosialin

### ÓLUKKU ARBEIÐARAR!

Tað var stuttligt og hugnaligt at hoyra útvarpið greiða frá tí prýðiliga farinum »Porkerningur« og góðar menn tosa um skipið og tað megnarverk, ið her var gjørt.

Men so kom Kjartan Mohr, stjóri, við sínum misljóði og misáliti á øll og alt.

Serstakliga var tað landsstýrið, ið stóð fyr skotum. Alt var vordíð so óvurðyr, landsstýrið hevði lagt byrðu oman á byrðu, vónbrot og vónloysi — tað var niðurlagið, ja, niðurlagið hjá hesum politikkara, ið ætlandi verður at heita á Føroya fólk, á arbeidararnar til næsta val at velja seg.

Hann var harmur og grummur í huga, tí lægtingið hevði álagt eitt 4 pst. umsetingargjald. Gjald, ið tingið roynir at útvega sær fyr at hava nóg mikið til eina skjóta útbýggjan av okkara skipaflota, so skjótari verður arbeiði til allar hendur — skjótari verður at fáa fleiri skip, ið allir Føroyingar eru á einum máli um, Kjartan Mohr skal hava loyvi at byggja, so arbeiðið verður í landinum.

Ein annar táttur er arbeiðslønin, og hon man ivaleyst nýta Kjartan Mohr í monu og merg, tí 40 oyru aftrat um tíman til ein arbeidara, tað munar onku staðni, og sjálvandi mest hjá teimum, ið liva skulu av arbeiðsmegi arbeidaranna.

Lat vera, at arbeiðsgevarar eru illir um, at landsstýri okkara hevur vunnið okkum 40 oyru meira um tíman, lat arbeiðsgevarar og reiðarar senda blóðunum alnalangar greinir um ta beista gerð, ið landsstýrið her hevur úttí, tí ein partur av vinninginum, ið áður er farin í luma einstaklingsins, nú fer í luma arbeidarans.

Men hugsa tær, Kjartan Mohr, hvussu mangir av okkum hava livað:

Vit hava verið undirløntir, fingið so nógv ov lítið, og heldur kundi hugsa mær, at ein løtingsmaður, ið vildi okkum arbeidarum væl, vildi spurt: Hvussu kunnu tit hava hildið hús við hasari inntøkuni, hvussu hava tit kunna givið børnunum nóg mikið til matna, klædna og lesna?

Óg meira enn! Hvussu hava tit kunna klárað tykkum, tá mangir av tykkum hava gingið arbeiðsleysir ein stóran part av árinum, og har aftrat, hvussu harðvunnið er tað ikki hjá øðrum at noyð-

**BAKUR.** Fiskiskipið, sum Skipafelagið Føroyar hevur latið bygt í Noregi, er komið til Føroya. Tað hevur kostað um 2 milj. kr. og er útgjørt við øllum teim mest nútímans hentleikum, eitt tilíkt skip kann hugast at koma at nýta. — Hetta skip hevur tað framum onnur, ið higartil eru komn til landið, at øll veiðin kann verða fryst umborð. Teir kunnu frysta fiskin niður í 40 kuldastig og kunnu halda 25 kuldastig í lastini. Róm er fyr 32 monnum umborð.

**60 ÁR.** Niels Mikkelsen á Velbastað varð 60 ár í gjár.

ast at leita burtur í onnur lond at leita sær vinnu — burtur frá heimi, konu og børnum?

Kjartan Mohr! Tá ið vit plánleggja okkara landshúsarhald, skulu vit tá ikki taka allar stættir við, so allir fáa nóg mikið, og allir hava nóg mikið at lata til landshúsarhaldið at javna rættvist millum vinnu, sosiala verju og livsupphald?

Eg hugsi, vit eru samdir.

Tað hóskar seg ikki so væl framkomin um mann sum tær, Kjartan Mohr, at deila samfelagið fyr tað, at ein byrjan er gjord at skapa eitt samfelag, har hvør einasti borgari verður gjordur betri for fyr at veita sín part og gera sína skyldu fyr heildini og teimum, sum ikki óttast fyr at taka tey stóru tøkini og vera undangongumenn, hvør á sínum øki, tí vissuliga skalt tú, Kjartan Mohr, eiga allan stuðul frá javnaðarmonnum — okkum arbeidarum — so leingi, tú vilt smíða skip við tí endamáli: at veita fiskimonnum tey bestu veiðuførini, arbeidarmonnum rættvísu inntøku av sínum arbeiði og samfelagnum tann neyðturvuliga pening fyr at kunna loysa hesa ovurstróðu uppgávu.

Arbeidari.

**PLÁSTROT.** Nakað av innsendum tilfari má vegna plástrot stóða til næsta blað, m. a. svar frá Føroya Fiskimannafelag uppá nakrar spurningar um fritíðarlønina.

**ELDSBRUNI** var mikukvöldið í tunnuvirkinum hjá Føroya Saltolu, sum liggur á vestara bryggjuoknum í Havn. — Rættliga torført var hjá slökkiliðinum at fáa bast eldinum, sum tók seg upp um 8-tíðina og ikki var heilt kvødur fyrr enn klókkun leið móti 11.

Tað, sum brendi var mest víður á goymslu, tunnur og kassar; men skaðin var tó ikki so stóru, sum roknað var við, hóast vatnskaðin og roykskaði var ikki so heilt litil. Framleiðslan verður tó ikki tarnað av hesum óhappi.

**ÓLA HORN.** New Foundlandsveioðin hjá Óla Horn vá 150 tons.

**ÚTROÐRABÁTARNIR** á Tvoroyri hava fingið rættuliga væl í viku. Suðurfarið flytur fiskin á Bretlandsmarkaða og nakað er eisini selt til Vágs at skera til flak.

**AMBASADØRVITJAN.** Føroyar hava í hesum døgum verið vitjaðar av bæði franska og pólska sendimanninum í Danmark. Teir hava ferðast nakað um landið. Franski sendimaðurin kom við herskipi, ið hevði 450 mans stóra manning. Pólski sendimaðurin lät hósdagin í Sjonleikarhúsinum vísa film frá Pólandi. Hesar filmir vóru bæði áhuga-verdir og vakrir.

**GRIND** doyði týskvöldið á Havnini. 109 hvalir vóru merktir, men nógv var smátt og fleiri hveingar upp í. Skaðin var heldur stórur, og meginparturin av grindini varð seldur; men varð tó kortini drápspartur skiftur millum grindamennin, 1 skinn til 6 menn.

## Tíðindabræv úr Porkeri

Í Porkeri, 1. juli 1961.

Hesin dagur er hin størsti, sum eg kann minnst í Porkeris søgu.

Kann eg nú siga tað av sonnum? — Hartil er at siga bæði ja og nei; tí sorgdagur hava vit havt, sum vit aldri gleyma. Vit minnst teir. Men kortini megu vit siga: Tað er framtíðina, ið tað reður um at hugsa um meira enn um tað, ið farið er.

Higani úr bygdini hava einans fá og smá tíðindi verið ta seinastu tíðina. Vit kunna av sonnum siga, at vit nú leingi hava havt eina deyða tíð.

Men í dag — 1. juli 1961 — hava vit havt liv í bygdini, og vit hava av nýggi fingið vón um, at liv er kveikt aftur her í bygdini.

Eg minnst ta tíð, tá ið fimm skiparar gingu út frá Porkeri, og teir vóru aldri aftastir, tá tað galt um at fora veiðu til lands. Teir komu heim við fullari last av Suðurlandinum hvørt vár. Men hvussu er nú vordíð? Nú er Suður landið stongt fyr Føroyingum — ja, enná fyr at veiða við húki, sum ongan skaða ger, er alt stongt. Men ikki skal meira sigast um hetta á hesum sinni.

Slupptíðin er farin so umtrent yvir í søguna. Nú má leggjast um til meira nútíðarhóskandi for; men tey kosta so nógvan pening, at takið er tungt.

Í dag, 1. juli 1961, kom so hitt fyrsta nútímans farið higartil til bygdina, og tað má av sonnum sigast, at her er gleði í bygdini í dag. Vordíð var av tí fagrasta, tá ið »Porkerningur« kom inn á vágna og legði at bryggju her í bygdini. Óll gleddust og fóru út á bryggjuna — børnini høvdu hvørt sitt føroyskt flagg í hondini og eisini nokur vaksni börn flagg. Óll floggvóru á stong eisini og serstakliga bryggjan var flaggskrydd.

Hornblástrafelagið úr Vági var komið út og blásti á bryggjun, og sangir vóru sungnir — har millum tveir, sum yrktir vóru til móttøkur, av »Porkerning«. Fleiri røður vórðu hildnar. Sjálvandi var tað sóknarstýrisformaðurin Zacharias

Müller, ið flutti fram ta fyrstu røðuna og bygdarinnar vegna beyð hann hesum stásiliga fari verða hjartaliga vælkommið til bygdina.

Harra Z. Bech sniðkari, Tórshavn, ið kom suður við skipinum, segði: eisini nokur orð. Bróður hansara er skipari og ein annar bróður og aðrir skyldmenn hans eru við skipinum — eiga lut í tí.

Vegna Tórshavnar Skipasmíðju talaði harra Daniel J. Wilhelm, bókhaldari. Og vegna allar partaigararnar talaði harra Esmar Olsen.

Vit prenta her røðuna, formaðurin fyr Porkeris sóknarstýri helt:

»Í dag er ein stórur dagur fyr Porkeris bygd, og gleðiligt var at siggja hetta far fyr fyrstu ferð koma inn gjøgnum fjorðin, og sum fyrsta fiskifar leggja til keiuna her.

Eg skal sóknarstýrisins vegna, og alt bygdarfólksins vegna, bjóða hesum snotu liva fari at vera vælkommi higartil til bygdina.

Eisini skal eg takka tykkum, ið hava lagt rygg til at fáa hetta far higartil til bygdina og ynskja tykkum hjartaliga til lukku, við vón um, at tað skjótt má eydnast Porkerningum at leggja annað tilíkt far til hesa bryggju.

Henda móttøka má hava sín serliga dóm, við tað at hetta er fyrsta fiskifar úr stáli, sum bygt er í Føroyum av Føroyingum, eitt gott og gleðiligt úrslit av tí uppbyggjarpláni, sum okkara landsstýri hevur lagt.

Eg vil eisini takka teimum monnum við Kjartan Mohr stjóra á odda, sum fóru undir at byggja hetta skip, eg veit ikki, um nakar av teimum er her í dag, men tit skulu vita, at tit eru slóðbrótarar á hesum umráði, og vit kunna øll vera samd um, at eitt tiltak sum hetta at fara undir krevur bæði dirvi, áráði og dugnaskap, ið hetta hevur altíð eyðkent Føroyingar. Eg skal tí ynskja tykkum tillukku við hesum arbeiði, sum eftir hvat menn siga, ið skil hava á hesum (Framhald á 3. síðu).

## SKRIVSTOVAN

er stongd vegna summarfrí frá 7. til 27. juli.

MATRIKULSTOVAN